

6 juli 2004

Aan de orde is de **herdenking** van het oud-lid der Eerste Kamer mevrouw **dr. H. Verwey-Jonker**

De **voorzitter**: Met leedwezen heeft de Eerste Kamer kennisgenomen van het bericht van het overlijden van het oud-lid van deze Kamer mevrouw Hilda Verwey-Jonker. Zij maakte voor de Partij van de Arbeid deel uit van deze Kamer van 23 november 1954 tot 16 mei 1957. Zij was woordvoerder voor sociale zaken, onderwijs en cultuur. Haar inzet voor en haar grote betrokkenheid bij de samenleving en de publieke zaak blijkt uit de lange lijst van functies die zij vervulde. Op vele terreinen en in diverse functies ontplooipte zij haar talenten: gemeenteraadslid in Eindhoven, eerst voor de SDAP en na de oorlog voor de Partij van de Arbeid, die zij in 1946 mede hielp oprichten, als eerste vrouw Kroonlid van de SER, voorzitter van de adviescommissie voor de arbeidsmarktpositie van vrouwen, de voorloper van de Emancipatieraad, publiciste, de eerste vrouwelijke sociologe die promoveerde, lid van de commissie-Wagner, actief in het verzet en actief voor Joodse en andere vluchtelingen. Dit is maar een greep uit haar rijk geschakeerde leven en imposante loopbaan.

Als een van de eerste voorvechtster van de emancipatie van de vrouw in het maatschappelijke, politieke en wetenschappelijke leven was zij een boegbeeld en zij heeft op dit terrein baanbrekend werk verricht. Haar gevleugelde woorden "er moet een vrouw in" en "een vrouw moet nog steeds meer presteren dan een man om voor vol te worden aangezien" geven de tijdgeest van de vorige eeuw weer, waaruit de positie van de vrouw in het politieke en maatschappelijke bestel blijkt. Het zijn daarnaast woorden die ook nu nog actualiteitswaarde hebben.

Tegelijkertijd kan worden geconstateerd dat mede dankzij haar inzet veel is bereikt. Dat de Rijksuniversiteit Groningen haar vier jaar geleden de Aletta Jacobsprijs uitreikte, vanwege haar voortrekkersrol bij de emancipatie van de vrouw in de twintigste eeuw is dan ook meer dan symbolisch te noemen. Ook door het naar haar vernoemde wetenschappelijke onderzoeksinstituut zal zij blijven voortleven als een voorbeeld en een inspiratiebron zijn voor hen die zich betrokken weten bij maatschappelijke en sociale vraagstukken. In veel opzichten was zij haar tijd vooruit. Zij pleitte niet alleen voor waarlijke gelijkberechtiging van man en vrouw, ook maakte zij zich sterk voor de sociaal zwakkeren en voor de natuur. De tegenstelling tussen kapitaal en arbeid zal volgens haar vervangen worden door die tussen groen en groei. Zij stond bekend als iemand met een onafhankelijke geest, kennis van zaken, strijdbaar, scherp en tegendraads.

De Eerste Kamer gedenkt Hilda Verwey-Jonker met dankbaarheid en respect. Haar familie wensen wij de kracht toe om dit verlies te dragen, waarbij het voor hen tot troost kan zijn dat zij een zichtbare rol in de geschiedenis heeft gespeeld en haar naam bij velen zal voortleven.

Er wordt een ogenblik stilte in acht genomen.